

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

X. évfolyam.

FIUME, péntek 1913. február 28.

48. szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 299).
Gradineta del Sasso Bianco 3, Wurzer ház I em.

Felölts szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . . . 24 kor. | Negyedévre . . . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor. | Egy hóra . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Az adóreform sarkalatos tételei.

Az egyenes adók reformja erős küzdelmek után 1909. évben törvényre vált. E törvények közül a földadóra vonatkozó, mely az adólat 25 százalékról 20 százalékra szállította le, már életbe lépett és a házadóra vonatkozó 1910. január 1-től kezdve érvényben van. A többi törvényeknek 1911. január 1-én kellett volna életbe lépniük, de, ismételt halasztás után, az 1912. ben hozott adónovella szerint 1913. január 1-ével jutottak volna érvényre. A múlt év december havában kitört adóforradalom folytán kezdetben 1913. július elsejéig és a benyújtott javaslat alapján most már 1913. végéig továbbra is függőben hagyatnak.

Időközben több szakegyesületben felmerült az az eszme, hogy, ha már egy évre fel vannak függesztve ezek a törvények, volna-e célszerű az adóellenes mozgalom erejét felhasználni arra, hogy ezek a törvények lényegesen javítva lépjenek csak életbe. Tagadni nem lehet, hogy az új adótörvények nem minden tekintetben kifogástalanok; de hogy oly rosszak lennének, hogy hibáik miatt nem kellene érvényre engedni őket, ezt még az adómozgalom legelelkesebb hívei sem állíthatják.

Ha azonban az adótörvények módosítása felvetett, időszerű foglalkozni azokkal a hiányokkal, melyek a függőben tar-

tott törvényekben találhatók.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adójáról szóló törvény egyik sarkalatos hibája az, hogy a vállalat tiszta nyereségét nem a kereskedelmi törvény által megkivánt mérleg, hanem külön adózási szempont szerint felállítandó mérleg alapján vonja megadóztatás alá. A törvény ugyanis elrendeli, hogy mily tételek vonhatók le a kereskedelmi mérlegek nyereségéből és mely tételek adandók hozzá. Kétséget se m szenved, hogy a pénzügyi kormány nem áll reá azon egyedül helyes elvre, hogy a kereskedelmi törvény szerint készült mérleg tiszta nyeresége képezze a megadóztatás alapját, hanem továbbra is fenn fogja tartani az eddig megrögzött hibás szokást; de ez esetben legalább két módosítást kell követelni, melynek megokoltságát éppen a lefolyt év és a gyakorlat igazolta.

Az egyik az, hogy a titkos tartalékok adó tárgyát ne képezzék és így ne gátoltsanak a vállalatok ezen, reájuk nézve sok esetben a közhitel érdekében is, fontos tartalékolásában. A másik, hogy a törvénynek az az intézkedése, mely szerint a vállalat tárcájában levő értékpapírok árfolyamának emelkedése vagy esökkenése az adóköteles jövedelmet adózási szempontból nem érinti, törültsék.

Igazságtalan és tőkeszegény országban közgazdaságilag nem megokolt a törvény azon intézkedése, mely szerint az igazgatósági, felügyelő bizottsági és napibiztosi járandóságok 10 százalékos kereseti adó alá esnek. A törvény abból a szempont-

ból indul ki, hogy ezeket az összegeket az illetők könnyen szerzik s így a nagyobb megadóztatás nem nagy teher. Ehhez a fel-fogáshoz is szó fér; de a gyakorlat szerint ezt az adót rendszerint nem az adóalany, hanem az a vállalat fizeti, melynél az illető működik, tehát terheli a nyilvános számadásra kötelezett vállalatot.

Az adóreform tulajdonképpen oka a kereseti adó és a jövedelmi adók új rendszerre. Senki sem tagadhatja, hogy ezek az adók az új törvényekben több részletre nézve hibásak. Sőt, talán csak az 1912. évi adónovella adott okot az explózióra, midőn a kereseti adó kulcsát leszállítván, a bevallás céljából a minimális tételeket túlmagasán állapította meg és az adóelvonást túlságosan nagy büntetésekkel akarja sújtani. De a törvények alapelvei, ugymint a keresetnek és a jövedelemnek bevallására meghonosított kényszer, a vele kapcsolatos tanuzás, továbbá a kereseti adólatnak csak 3 százalékból, illetőleg a 2000 koronánál kisebb keresetnél 2 és 1 százalékból történt megállapítása, végül a jövedelmi adó progresszivitása, mind oly sarkalatos követelményei a modern adórendszernek, hogy azokon módosítani való nincs. Elveikben tehát ezek a törvények helyesek.

Melyek tehát azok a részletek, melyeket meg lehetne és kellene változtatni?

Első sorban az adómentes minimumot, mely ma 800 korona, fel kellene emelni legalább is arra az összegre, mely ma Ausztriában képezi a minimumot, azaz 1200 koronára. Tagadhatatlan, hogy a mai viszonyok

háju törpék, a pupos harlekinok, a fadobozok, melyek tele vannak terpentinszagú parányi házakkal, a babaszobák, az állatseregletek s a miniatúr-hadseregek, Norinberga joggal lehetne bucsujáróhelye a kiesinyeknek hova anyjuk kíséretében tömegesen elzarándokolhatnának, hol méltán köszönhetnének első sorban Ulrichnak, a nagy, de ismeretlen, a nagy, de szerény művészek házához.

Ulrich szerencsétlen gyermekként élt egy rideg, szivtelen mostoha házában. Ismerte a titkon ontott könyveket, s tudta hogyan kell azokat észrevétlenül belesírni az ágy párnáiba. Játékszerre sohasem volt s maga körül ezernyi ilyet látott. Ha elhaladt egy gyár mellett, bámult az ajtók résein, a kulcslyukon át s nézte a tiltott menyor-szágot, ahol a gyermekek öröme készül. S képzelőtehetsége merész kombinációival új alakokat, új játékszerket teremtett, melynek kivételére egyelőre hiányzott az alkalom.

Mikor egyszerű munkás gyanánt belépett egy játékszergyárba, királynak vélte magát. De esaiódása fájdalmas volt, mert fioman elgondolt műve durván, esetlenül került ki kezei közül. Haragjában sirt a mechanikai nehézségek miatt s szerette volna leharapni ujjait, amiért képtelenek voltak engedelmessé válni magasröptű szellemének.

Lassan-lassan aztán győzedelmeskedett az anyagon; ujjai hajlékonyakká, enged-

„A Tengerpart” tárcája.

A fellaláló.

— Nos, Ulrich, te még csak nem is vászolsz? — kiáltotta Lottchen boszusan.

A férfi ott állt az ölomszegélyű gót ablak előtt s mereven kibámult az utcára. A növekvő estszürkület kissé enyhítette arcának kemény, germán kifejezését s magas alakja, mintha fáradt volna, meggörnyedt.

— Ulrich, te rám sem hallgatsz! — ismételte Lottchen szomorúan.

A férfi bizonytalan mosolylyal hátrafordult. Tekintete körüljárt a szobában, mintha egy félig elveszett gondolatot keresne.

— Mire gondoltál, miközben hozzád szóltam?

— Semmire sem, Lottchen — szólt végre mélyen esengő hangján.

— Lásd, mindig ilyen vagy, Ulrich. Ostoba ábrándjaidat jobban szereted nálam!

Ulrich lehajította a fejét s úgy rémlett neki, mintha körülötte egyre nagyobb lenne a sötétség. A leány fölőle hajolt, hogy arcába lásson, de csakhamar elégedetlenül hátráb húzódott. Ulrich arcából mitsem lehetett kiolvasni, csak ujjainak hegye remeggett lázasan. A szöke Lottchen végre elhallgatott s vállát vonogatta, mintha azt akarná mondani, hogy kár borsót hányni a falra

A jegyesek egy ideig kinos némaságban álltak egymás mellett. Ekkor a eseléd monumentális, nehéz gyertyatartót állított az asztalra s odakinn megcsendült egy gyermekhang:

— Ulrich bátya! Ulrich bátya!

Parányi emberke rohant a szobába s megkísérelte felkuszni a férfi ölébe. Mikor ez a törekvése sikerült, a gyermekek halk, behelzögő hangján kérdezte:

— Készítettél-e nekem játékszer, bátya?

Ulrich elsápadt, majd elpirult s tenyerét a füeska fején pihentetve, így szólt:

— Majd megcsinálom, Hans!

— Szép lesz?

— Szép.

— Játékszer csakis a magam számára?

— Csakis neked!

— A legszebb játékszer lesz, melyet valaha csináltál!

— Bizonyára a legszebb.

Ulrich először mosolygott, büszkén, önelégülten. A gyermek pedig kacagott és tapsolt, mintha a megígért játékszer már kezében volna...

Kevesen tudják és alig gondol valaki rá, hogy Középnémetországban van egy város, mely boldoggá teszi a világ gyermekszíveit. Norinbergából, a fantasztikus gót faházak és tornyok városából származnak azok a kincsek, melyek a boldogság mosolyát varázsolják a gyermekekajkakra; innen valók a rózsás-arcú, beszélő viaszbabák, a zanyru-

közt még az 1200 korona sem felel meg az adómentességre igényt tartható keresetnek; de miután a nagyvárosok számára külön, az ország többi vidékeitől eltérő minimumot nem lehet megállapítani, még pedig állítólag adótechnikai szempontokból, azt hisszük, hogy az Ausztriában érvényes minimummal meg kellene elégedni.

A kereseti adótörvények második nagy hibája a minimális tételeknek túlmagas meghatározása. A minimális kereseti nyereséget az adónovella az üzleti helyiség bérének 67—250 százalékában (eddig 25—100 százalék) és az adóköteles lakásért járó házbér 2 és fél—20-szorosában (eddig 1 és fél—8-szoros) határozza meg. A lakásbérének és főképp az üzlethelyiségeknek őrjási emelkedése éppen a béreken alapuló minimum kules emelését igazságtalanná teszi. Igaz hogy a minimális tételek nem képezik a kereset megállapításának szabályát és csak akkor vétenek használatba, ha a bevallott kereset magassága a pénzügyi hatóság részéről meg nem felelőnek látszik. Ámde, ha a minimumok oly magasak, hogy az élet tényleges viszonyainak nem felelnek meg, akkor présül szolgálnak arra, hogy az adókötelesből a valóságnak meg nem felelő keresetet esikarjanak ki. A mai bérviszonyok mellett az adónovella minimális tételeit fenntartani nem lehet és a végrehajtó közegek maguk is rájöttek volna arra, hogy ezeket a maguk ridegségükben alkalmazni lehetetlen.

A jövedelmi adó három lényeges hibával bír, mind a hármát pénzügyi szempontból a törvény készítője megfontoltan vette fel és elhagyását a legnagyobb makaességgel és merevséggel ellenezte. Ezen hibák elseje az, hogy az adómentes papírok után járó jövedelem jövedelmi adó alá esik. Sokkal nagyobb hibája a jövedelemadónak az, hogy a jövedelem egyes alkatrészei után, melyek után már adó fizettetett, (tehát a földadóval van terhelve, a ház utáni jövedelem a tőke kamatja és a kereset után), a már megfizetett adót levonni nem lehet s így a jövedelem fogalmával meg nem férő bruttó-bevételek képezik a jövedelmi adó alapját.

A harmadik hibája jövedelmi adónknak az, hogy az adólatart tartalmazó tételek magasabbak, mint a vagyonosabb Ausztriában, tehát nálunk a jövedelmi adó nagyobb,

mesekké váltak s ő képes volt hasznos munkát végezni s megvalósítani ujszerű eszméit melyek képzelőtehetségének tüzésnél izzódtak. A siker titka az volt, hogy lelkének egy részét lehelt bele játékszereibe. Ő volt az, aki feltalálta az alvó de felállítva szemét kinyitó babát, azt, mely fejének bologatásával ki tudja mondani e két szót: „papa” és „mama” s azt, amelyik a béka mozgulataival uszni tud. A gyárigazgató külön műtermet boesátott rendelkezésére, ahol zavartalanul kidolgozhatta modelljeit, melyeket aztán sokszorosítaniok kellett a munkásoknak. Abból a teremből repültek szerte azok a csodák, melyek vigasztalói a gyermekvilágnak. Repülő denevérek, melyeknek szárnyát kétpálcika mozgatja, a tornászt, ki a mokus elevenségével felsiet a lépcsőn, hogy a tuloldalon ismét lemásszon, a hátsó lábain álló nyulacska, mely dobót ver, a magától járó kocsi — mindez Ulrich műve. Képzőtehetsége sohasem pihent s gyakran két kezébe szoritotta izzó fejét, mikor úgy vélte, hogy az szét akar pattanni. Ha valami új eszme forrt agyában, semmi sem tudta figyelmeztetni elvonni attól, sem nővéreinek, Bertának szava, sem Lottchené, menyasszonyáé, kit annyira ritka, szabad perceiben szeretet. Csak a művészet ismeri ezt vad önzést. Ha aztán műve több napi gondolkodás és szorgalmas munka után tökéletesen, tisztán kikerült a kezai közül, akkor táncolni, ujjongani tudott örömeiben s ilyenkor szeret

mint odaát; különösen áll ez a 10.000 koronánál nagyobb jövedelemtől kezdve. Így Ausztriában 362, 2224.000 korona jövedelemnél nálunk 410, Ausztriában 714, 30—32.000 korona jövedelemnél nálunk 1130, Ausztriában 1020, 68—72.000 korona jövedelemnél nálunk 3120, Ausztriában 2600, 100—104 ezer korona jövedelem nálunk 4970, Ausztriában 4120 korona az adó.

A jövedelm iadónál fel kell még említeni azt a semmiivel sem megokolható intézkedést, mely szerint az egy háztartásban levők különböző egyén jövedelmi közös jövedelem gyanánt vétenek adózás alá. Ennek egyedüli célja az, hogy egyképp magasabb fokozatba eső adóalap nyeressék. Ez a tisztán fiskális elv bizonyosan mellőzhető.

Az új adótörvényeknek egyik — igaz, az eddigi rendszerből átvett — lényeges hibájuk az a túlságos szigor, melyet adóelvonás alkalmával alkalmaznak. Nem lehet tagadni, hogy a bevallásoknál előforduló mulasztások és különösen a szándékos eltagadások ellen kell ellenszérrel gondoskodni, ámde túlságba menni éppen akkor, mikor egy rendszer életbeléptetéséről van szó, nem szabad. Mikor az Egyesült Amerikai Államok, a nagy polgárháboru után, új adórendszert honosítottak meg, a jövedelem bevallását eskü mellett rendelték el; a következmény a hamis eskü légiójára vezetett. Az a meghatározása eddigi és jövendőbeli adótörvényeinknek, mely szerint az adóbevallások hiányai jövedéki kihágást képeznek és bírói uton torlandók meg, továbbá, hogy az ezen uton kiszabható bírság 1—8-szor annyi, mint azon összeg, melylyel a kincstár megkárosított, viszonyaink közt, a helyes bevallás elérésére egyelőre drákói rendszabály. Hiába utálnak a törvény szövegére, mely a kincstár „szándékos megkárosításáról és szándékos megrövidítéséről”, tehát igazán büntetendő cselekményről szól: a túlszigor ez által nem lesz enyhébb. Nem szabad feledni, hogy most egy, a pénzügyi közegek védelme alatt állott eltagadása rendszerből mennénk át azonnal a teljes őszinteséget követelő vallomás rendszerébe, nem szabad tehát, főképp az első években túlságos szigor követni s ki kell meríteni a törvény minden eszközét, büntetési szankció nélkül és csak a végső esetben lehet a kihágás megtorlásához, de ekkor is enyhébb büntetést adni.

te Bertát, szerette Lottchent s az egész világot, sétálgatott a tágas gyermekjászóterén s szeretettel nézegette a barna és szőke gyermekfejeket, a föld csillagait.

Zárkózott, magabavonult természete ellenére is mindenki szerette. Az igazgató nagyratartotta és kizsákmányolta lángelméjét. Berta úgy bánt vele, mint egy nagy gyermekkel szokás, Lottchen szerette és győrtötte. Ulrich fejében gondolat gondolatot üzött, immár mi sem volt előtte titok vagy elérhetetlen, ki nem vihető. Elérte művészet csúcspontját, játszva teremtette a legkomplikáltabb, legizlésebb játékszereket. Lelkébe bevonult a megelégedés harmoniája és sohasem érezte magát boldogabbnak, mint ezidőtájt.

Az igazgató megmutatta neki könyveiből, hogy közreműködése mekkora tiszta nyereséget hozott a gyárnak. Jöttek nagy megrendelések. Egy nap azonban így szólt hozzá az igazgató.

— Igyekeztek egyszerűbb lenni.

Ulrich nem hallgatott rá. Ellenkezőleg; agyában ezerféle szövevényes terv koválygott. Egy madarat készített, mely egy abban az időben énekelt és csapkodott szárnyaival. Az igazgató boszus volt; alig lehetett rábírní, hogy a madarat sokszorosítsa. Nehány hónap mulva kedvetlenül szólt Ulrichhoz:

— Tudja, Ulrich, a madár csődöt mondott. Nagyon komplikált volt. A gyermekek

Az önműd játszószabály

halljuk napról-napra számtalan változatban. Különösen fájálmisan hangzik akkor, amikor látni bajok főlébresztik az emberben azt a tudást, hogy könnyen seg thatt volna magán, ha önénelölít az elhanyagolt burutra nézve föl. A ki friss hurutja ellen azonnal használ Fay-jéle valódi sodenit, annak a hurutja nem lesz kronikus. De kronikus hurut ellen is használ Fay valódi sodenit, a melyet nem lehet eléggé ajánlani. Kérjen azonban nyomtatékosan Fay-télet de utazatokat utasítsón assza.

tetések kiszabásával, fordulni.

A most felsorolt hiányok módosítása meggyőződésünk szerint az adótörvényeket azonban semmiesetre sem fogja annyira javítani, sogy a lezajlott adóforradalom méregfogát kivegye. A bevallási kényszer és a vele járó eljárás, melynek célja a valóságos kereset és a valóságos jövedelmet megállapítani és a mely más országokban egész a könyvek kötelező bemutatására vezetett, a jövedelm iadónak oly természetzerű és alapvető eszköze, mely nélkül igazságos jövedelmi adórendszert képzelní lehetetlen. Adórendszerünk jövője nem fektethető le a múlt évtizedek alatt meghonosult u. n. „bevallások” ismeretes felületességére, illetőleg az eltagadás lehetőségére.

Az eddigi kereseti bevallás, melynél maga a pénzügyi hatóság türe az igazi kereset feléig terjedő eltagadást, képezi azt a sarkkövet, mely rugója az új adórendszerrel szemben felburjánzott ellenszervnek. Mindaddig, míg a kereseti adó kulesa 5 százalék volt, talán még megokolható volt a panasza, hogy magas az adó; hiszen ma, mikor 10 százalékos adókules érvényes és legfőlebb a valóságos kereset fele képezi az adózás tárgyát, szintén tényleg csak legfőlebb 5 százaléka a valóságos keresetnek az adó s így a jövedelmi adóval együtt sokkal több lett volna a jövendőbeli adó az eddiginél; de ma, mikor a novella 3 százalékra szállítja le az adókulesot, túlságos megadóztatásról panaszkodni igazán nem szabadna.

Uton-utfélen találkozunk számításokkal, melyek bizonyítani akarják adótörvényeinknek súlyosabb adóerejét a mostani állapottal szemben. Vegyük például a következő szokásos számítást. Valaki eddig kereseti adó fejében fizetett 500 koronát, hozzájárulván az általános jövedelmi potádó (35 százalék), összesen 675 korona államadóval volt terhelve. Az uton-utfélen ma szo-

nem értenek meg ilyesmit.

A művész elsápadt és hallgatott. Mikor később magára maradt sirt. A gyermekek tehát már nem értik meg őt; a kötelek, mely őt hozzájuk fűzte, meglazult, talán el is szakadt! Aztán szorgalmasan nekifeküdt az „egyszerűség”-nek; csak hogy nem ment! Ő már azon a ponton állt, melyen a művészet költsézzé válik s ilyenkor nehéz visszatérni az abc-hez, az egyszerűséghez. Az egyszerű formák futottak előle s ő belelovalta magát mennél szövevényesebb gondolatokba. S mennél bizarabb játékszereket eszelt ki, annál nagyobb volt mindig a fiaskó. Ulrich kezdett kétségbeesni a maga tehetségtelenségén. Műszerei, esetei napokig pihentek. Mostanában sokat gondolkodott, de gondolatai tévntakon jártak.

Végre merész elhatározással bezárkózott műtermébe. Valami hallatlan műremekkel ámulatba akarta ejteni a világot, hogy visszaállítsa veszendőbe ment művészi nevét. Összeszedte minden erejét, képzelő és művészi tehetségét. Rendkívüli játékszert és művészi tehetségét. Rendkívüli játékszert volt az eredmény: egy nagy tanya lapályos sikság közepén, parasztasszonyok, kik rajukat köpültek, legelésző barmok, kergető tyukok, a sziklák közül előtörő forrás, a partján ruhát öblögető asszonyok — mindez mozogni kezdett, ha az ember megrántotta a fonalat. A kakas kukorékol, a tyukok magot szedtek fel a földről, az asszonyok dolgoztak, a patak vize csobog

káros okoskodás szerint, az új törvény szerint eljárando adókövető, az 500 koronát 3 százaléknak megfelelően tőkésítvén, 16.666 korona keresetre fogja becsülni ezt az adókötelest, hogy 3 százalék alapján megkapja az eddigi 500 korona alapadót, csak hogy a 16.000 korona kereset után a jövedelmi adó 530 korona lévén, az eddigi 675 korona helyett 1030 korona lesz az adó. Az efféle számitgatások nem bizonyítanak semmit, mert vagy igazán van az illető adókötelestnek 16 ezer korona keresete s akkor a ma fennálló szokás szerint mindenesetre nem 500 koronát, hanem sokkal többet fizetett volna s így a számitási alap hibás — vagy nincs annyi; ez utóbbi esetben elég módot ad a törvény igazi keresetének, még ha kell, a könyvek útján való kimutatására is. A ki azt mondja, hogy jövőre nagyobb adót fog fizetni, mint eddig, még a tényleg 5 százaléknak (a törvény szerinti 10 százalékhelyett) való alkalmazásánál: az csak azt igazolja, hogy az eddigi adótörvényeket ki tudta játszani. Több mint valószínű, hogy az eddigi eljárás mellett az adóeltitkolás rendszer volt és ha ezzel szemben az új törvények orvoslást keresnek és a bevallási követszert szigoruan keresztül akarják vinni: ez éppen pénzügyi helyzetünk egyik nélkülözhetetlen követelménye.

Ezért: bármiként módosítottassanak is az adótörvények, az a sarkalatos alapelvük, hogy a jövedelmet valóságának megfelelően kell adóalapul szolgáltatni, meg változtatható; és ha ez az alapkö megmarad, a multal szemben mindig lesz ok a panasza; mert épp a multak adórendszere lehetővé tette, megengedte és hivatalosan palástolta a jövedelem eltitkolását; ily rendszerrel szemben pedig az adóbevallás valóságára törekvő rendszer mindig adóemelést jelent.

Dr. Matlekovits Sándor.

Steckenpferd liliumtejszappan

elérhetetlen hatású szeplok eltávolítására és nélkülözhetetlen szer arc és bőrpolásra, mit számtalan elismerővel bizonyíthatunk. Gyógytárakban, drogeriákban, illatszerek és fodrász üzletekben 80 fillérért kapható. Szintugy páratlan hatású női kézpolásra a Bergmann „Manera” liliumkrémje, mely tubusokban 70 fillérért mindenütt kapható.

ömlött. Valóságos esoda volt s Ulrich szellemének minden erejére szükség volt, hogy ez létrejöhön. Lelkét nagy önelégültség töltötte be s ajkára mosoly ült, ami már rég történt. De amikor művét ki kellett adni kezéből, remegni kezdett. Ez volt utolsó kísérlete.

Szobájában ült, fejét kezére támasztva. Az ajtóban megjelent Lottchen.

— Hol van Hans? — kérdezte a férfi gyorsan.

— Itt van.

— Hivd ide!

— Nem fog jönni.

— Miért?

— Mert fél.

— Fél? Tólem? Ugyan miért?

— Ne légy szomorú, Ulrich s ne bántsd a gyermeket. Összetörte a játékszeredet!

— Összetörte?...

— Bosszúságából, mert nem értette meg, Ulrich.

Mostanában, mikor a hold előnti halvány fényét Norinberba tetőin s a házakban minden alszik, egy férfi szaladgál végig hadonászó kézzel az utcákon, vagy leül egy sarokkőre s az égre bámul. Keze szakadatlanul jár, mintha műszerekkel babrálna. Ulrich ez, az örült Ulrich, aki egy óriási játékszerrel játszik, mely csupán az ő agyában fér el.

Matilde Serao.

Ujdonságok.

Tájékoztató.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1-ig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A városi könyvtár naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

— A népkert (Giardino pubblico) nyitva van este 9 óráig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— A tersattói Frangepán-vár naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljárt a susáki híddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevarden.)

— Klotild főhercegnő díszkertje Villa Giuseppe (a kormányzói palota mellett) megtekinthető a enséges család távollétében hétköznapiakon reggeltől jstig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidij nincs.

— A Danubius-hajógyár telepe csak a haditegerészeti akadémia parancsnokságának speciális engedélyével tekinthető meg.

— A rizshántológár, a papirgyár, a kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— A kivándorlási ház megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyeket.

JUSTH GYULA.

Az ujságíró felül a vonatra Budapestben és száz kilométereken keresztül repül le hozzánk, innen pedig át Abbáziába, hogy megkérdezze Justh Gyulát, mit szól ahhoz, amit a politika legutolsó napjai a felszínre vetettek. A vonat tömve, az éjszaka hosszú, kiuntalmas, hideg éjszaka, bent gondterhelt emberek zsufolt kényelmetlensége. De az ujságíró boldogan virraszt, mert holnap az ő lapja, csakis az övé fog hirt adni arról, ami olyannyira fontos, hogy mit szól a dolgokhoz Justh Gyula?

Ragyogó délelőtt van, mire megérkezik. Justh Gyula nincsen a szállásán, kint sétál a tengerparton, ahol csakhamar rátalál az ujságíró. És gyorsan, hogy azonnal hazatelefonálhassa a választ, fölteszi akérdést, amelynek a felelete erre vagy amarra dönti az alakulást.

És a megszokott szikrázó harag helyett átszellemült szelidség és nyugalom szólal meg a feleletben: „nem bánom a politikát, nincsen véleményem, nem akarok semmit. Azt akarom, hogy így süssön a nap továbbra is, ilyen kék legyen az égbolt és ilyen zajtalan a tenger. Ez a legfontosabb az egész világon, a többi mind csak gyerekes kicsinység, játék, hiúság; semmi.” Ezt a feleletet megkaptuk mindannyian, akik rohantunk át Abbáziába egy interjuért.

Vasból legyen a szive annak, aki érzéktelen marad az örök emberinek e meghatározó megnyilvánulásával szemben. Menynyivel értékesebb, tanulságosabb és igazibb szenzációval teljesebb ez a felelet, mint lett volna a legerélyesebb dörgedelem, a legtüzesebb kifakadás és leghangsabb fenyegetés. Ez mind csak a máé, ezé az óráé, az örök harenak ezé a pillanatáé lett volna, de az a mélabus lemondás mindenről a napsugárért, a csendes boldog egészségért, a természet harmóniájáért: ez olyan igazságszolgáltatás, amelynek állandósága egyforma az emberiség létével.

Napsugarat adjatok, derüt, nyugalmat, kék eget, boldogságot! A nap dicső ragyogásában odalent a föld porában apró bogarak harcolnak és narják és ölik egymást a maguk parányi igazságniért, hogy kinek a pondrói boldoguljanak, kinek az érdeke diadalmaskodjék és ki győz le a másikat az életéért való hareban.

De ha nincsen napsugár: egyszerre véget ér az egész nyüzsgés minden diadalaival és kudarcával egyetemben. Egyszerre elborul az ég és akkor egy szempillantás alatt tisztában van vele a féreg, hogy lealázó játékot üzött vele az élet, mert minden, amit szűnek, dícsőnek, kiváuatossnak, célnak, pálmának, diadalnak, vereségnek, bánatnak, keserűségnek tartott: abszolút semmiség az valamennyi. Egyetlen egy igaz érdek van a világon, hogy kék legyen az ég és azurjából melegen süssön alá a nap verőfénye.

Milyen szép minden, ami igazán emberi. Milyen rut a pöz, a piaci kalamajka, a közéleti színeskedés, és a politika komédiája és micsoda nagyszerű látvány a keresetlen emberi gesztus, az őstermészet őszintesége, amely egy szempillantásra elfordítja fásult szemünket az undorítóan kicsinyestől a megrázóan nagyszerűhez: a napsugaras ég boltjához.

— Montecuccoli és Haus. Említettük már, hogy ő felsége elfogadta Montecuccoli tengerészeti parancsnok lemondását és helyébe Haus Antal viceadmiralist nevezte ki. Mi, magyarok, sajnálkozással vesszünk bucsut a távozó derék parancsnoktól, aki, a mennyiben hatáskörében állott, igyekezett jogos igényeinket érvényesíteni a flotta körében. Különösen a tengerészeti szállításoknál juttatott jogos részt a magyar vállalatoknak a quóta arányában és részben az ő fáradozásainak is köszönhető, hogy a negyedik Dreadnought itt Fiumében épül.

Haus Antalhoz, az ujonnan kinevezett tengerészeti parancsnokhoz is szorosabb szálak fűzik Fiumét. Egyike a legjobb hírű tengerésztisztjeinknek; kitünően beszél magyarul. 1851-ben a tengerpart egyik városkájában, Tolmeinben született, gimnáziumot végzett s érettségivel lépett be a tengerészetbe, végigdolgozta magát a különböző tengerészeti rangfokozatokon. 1886-tól 90-ig tanár volt a fiumei tengerészeti akadémián s innen kezdve gyors egymásutánban érte el a legmagasabb kitüntetések és állásokat. Fiumei működésére szívesen emlékeznek vissza azok, akik már akkor lakói voltak városunknak. Mondják, hogy lekötözött modorával egyike volt a jobb társaságok legkedveltebb embereinek.

— A rappresentanza ülése. A városi képviselőtestület holnapi, péntek esti ülésén a következő említésreméltóbb ügyek kerülnek tárgyalásra: Bejelentések, indítványok, interpellációk. A Szent Vid templom mögötti városi telek eladása. A villamosközpont kibővítési munkálatainál előfordult tulkiadás fedezése. A villanyáram szabályzat és a vízvezetéki szabályzat módosítása. Indítvány két utca szabályozására. Egy csalai telek eladása. Indítván yaz építési szabálytervezetről. A központi választási bizottság megüresedett tagsági helyeinek betöltése.

— A Gödöllőt levontatták. Az Ungaro-Croata igazgatósága tegnap este örvendetes táviratot kapott. Röviden az áll benne, hogy a Gödöllő gyorsgőzöst sikerült kiszabadítani a sziklák közül és a hajó a maga erejéből megindult Fiume felé, ahova ma, vagy holnap megérkezik. Ez a híradás nemesak azért okozott örömet, mert a Gödöllő hosszas és fáradságos munka után szabaddá lett, hanem azért is, mert abból, hogy a hajó saját erejéből tart Fiume felé, azt lehet következtetni, hogy sérülései nem olyan súlyosak, mint először gondolták.

A Gödöllő balesetére bizonyára élénken emlékeznek olvasóink. Február 2-án hajnalban Sebenico mellett jutott zátonyra s a leg-

nagyobb erőfeszítések dacára sem lehetett levontatni, bár a mentési munkálatokba bevonták a trieszti Tripkovic hajóscég két mentőhajóját is. Amikor végre a minap sikerült a gőzöst egy kissé elmozdítani, új reményel láttak munkához s tegnap szerencsésen le is vontatták a sziklazátónyrol.

— **A városi állandó bizottság** holnap pénteken délben ülést tart, amelyen a bejelentéseken, indítványokon kívül a volt Jugo telkeken épített két új ut szabályozásának, egy cosalai telek eladásának ügye, valamint az építőipari szabálytervezet tárgyalása és temetői munkálatok költségeinek megszavazása szerepel. A zárt ülésen kisebb ügyek kerülnek tárgyalásra.

— **Hangverseny-Egyesület.** A Fiumei Hangverseny Egyesület ma, esütörtökön, február 27-én este fél kilenckor zenekari hangversenyt rendez a Deák-szálló nagytermében Rechtenwald Frigyes vezetésével. A hangverseny műsora a következő:

1. Mendelssohn — „Ruy Blas“ nyitány.
2. Rimsky-Korsakow — Scheherazade szimfónia. Czerny F. I. hegedűszólója.
3. Grieg — Morceaux lyriques.
4. Sinigaglia — Piemonteni táncok.
5. Wagner — „Rienzi“ nyitány.
6. Saint Saens-Danse macabre.

— **A Szabad Lyceum előadásai.** A Fiumei Szabad Lyceumban holnap, pénteken este Sugár Ödön, az Adria-hajóstársaság titkára „Az olasz opera eredetétől napjainkig“ címen felolvasást tart, amelyen Mascagni „Isabeau“-jával is foglalkozni fog. Vasárnap a Lyceum népegyeteme néhai Molnár-Vargha Ödön emlékére „Egy fejezet a petróleumiparból“ címen rendez felolvasást. Az előadást vetített képek fogják kísélni.

— **A kikötőből.** Febr. 27. É r k e z e t t : Onesta olasz gőzös Sfaxból 3300 tonna foszfáttal; Gilda osztrák gőzös Triesztből 1430 bál gypattal, 20 tonna quebracoval; Lederer Sándor magyar gőzös Valenciából 400 zsák papírral, 150 zsák somacoval, 2200 zsák kénmel, 100 zsák mandolával, 200 bál raffával, 150 hordó festékekkel, 100 láda száraz tészttal és 100 hordó vegyesáruval.

Indult: Árpád magyar gőzös Marseillebe 290 tonna fával, 60 tonna cukorral, 50 tonna babbal, 30 tonna parafinnal, 20 tonna ásványvízzel; Anna olasz gőzös Catániába 970 tonna fával.

— **Adakozás.** Az Adria tengerhajózási társaság 38 korona 40 fillért adományozott a Sailors Home tengerészotthonnak, 19 korona 30 fillért pedig a tengerészkapitányok klubja özevy- és árvaalapja javára, a Cunard gőzöskön beszédett belépti díjakból.

— **Támadás az országuton.** Tegnap éjjel Castua felé heledő földmivesek az országuton egy eszméletlenül fekvő, vértől borított emberre akadtak, amiről tüstént értesítették a canridai csendőri kirendeltséget. Két csendőr jelent meg a helyszínén s be szállították az eszméletlen embert a kórházba. Itt megállapították, hogy a fején és arcán több zuzódás, a jobb lábán pedig készürástól eredő sérülés van. Mikor az illető magához tért elbeszélte, hogy egy Klein Mátyás nevű haragosa tegnap az országuton bevárta s kövekkel a fejére sújtott, aztán a lábába szurt. Sérülései nem súlyosak. A megtámadott ember Linich Milán 36 éves castuai földmives. Klein ta csendőrök elfogták.

— **A gyermekbarát egyesület és az általános sztrájk.** A fiumei gyermekbarát egyesület tegnap este ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy az általános sztrájk idején az iskolai előadások szünetelése alatt is kiadja a szokásos ebédet és vacsorát a gyermekeknek. Elhatározta továbbá, hogy a 190 gyermek kivül, akik jelenleg ellátást kapnak még 120 gyermeknek ad a sztrájk tartama alatt ebédet és vacsorát. Ma délután egy hölgybizottság is alakul, mely szintén a sztrájkolók gyermekeinek ellátását tűzte ki céljául. Eddig a magyarság köréből közel negyven család jelentkezett egy két gyermeknek a sztrájk idején való ellátására. Ilyen jelentkezéseket, valamint hasonló célt szolgáló pénzadományokat a Munkásotthonba, Piazza Eneo 9. sz. alá lehet intézni.

— **Pisztráng tenyésztés a Reecinában.** A földmivélésügyi miniszter tizezer darab szivárványos pisztrángpetét küldött Garády Viktor tanárnak, a m. kir. biológiai állomás vezetőjének, hogy azokat a sebes folyású Reecinában, mint pisztrángtenyésztésre kiválóan alkalmas folyóban helyezze el. A biológiai állomáson előbb ki fogják a petéket kelteni és az apró pisztrángokat jóval Kukuljanovo fölött beeresztik a Reecinába és a Zvirbe is.

— **Holttest a kutban.** Megirtuk tegnap hogy a costerna santa barbarai községi kut közelében télikabátot, keménykalapot és nyakkendőt találtak. Miután nagyon valószínű volt, hogy valaki a kutba ugrott, tegnap leszálltak a kut fenekére, ahol valóban egy férfi holttestre akadtak. Most meg kétséges, vajjon öngyilkosság történt-e s ez irányban folyik a vizsgálat. A halott ember fején ugyanis egy gyanus sérülés van s nem tartják kizártnak, hogy gonoszított történt. A halottat Costrenában senki sem ismeri. Az elegánsan öltözött férfi minden valószínűség szerint Fiuméba jött. Zsebkendője R. S. monogrammal visel. Holttestét lefotografálják és a costrenai temető halottasházába szállították.

— **Ma esütörtökön** február 27. a Corso mozgófényképszínház műsora a következő: 1. Pathé-Hiradó, világesemények összefoglalása. 2. Komédiások, két felvonásos dráma 940 m. hosszú (főszereplő: Asta Nielsen). Beoncellit összetévesztik Cretinettivel, bohózat, játssza: André Deéd. Este vetített riport.

— **Baleset játszadózás közben.** Stimaz Emilia egyéves leányka tegnap szüleinek a Salita Natale Prand levő lakásán játszadozott. A konyhában egy fejsze volt a falhoz támasztva, amelyet a kislány elmozdított helyéről. A fejsze leesett s éle elmet szette kis Emilia jobbkezének kisujját. A leánykát a kórházban ápolják.

— **Munkássors.** Egy közeli kőbányából tegnap este hat órakor a kórházba szállították Scrobogna Antal 56 éves munkást, akit egy lezuhanó szikla megsebesített. Scrobogna a nyakán és jobbkezén sérült meg súlyosan, de valószínű, hogy belső sérüléseket is szenvedett.

— **A csaló bizományosok ügye.** A fiumei törvényszék március 10-én fogja tárgyalni Fable Henrik és Cante Ruggero bizományosok ismeretes csalási ügyét.

Távirat — Telefon.

A kormány lemondása.

BUDAPESZT, febr. 27. Politikai körökben beszélnek, hogy Lukács László a tegnapi audien cián formálisan benyújtotta a kabinet lemondását. Ő felsége a lemondó iratot átvette, de elhatározását egyelőre függőben tartotta.

Khuen nyilatkozata.

BUDAPEST, febr. 27. A Pester Lloyd egyik munkatársa beszélgetést folytatott Khuen-Héderváry gróffal. Khuen kijelentette, hogy a munkapárt fenntartása országos érdek, mert ennek bukásával vége van a 67-es kiegyezésnek is.

Az új kultuszminiszter.

BUDAPEST, febr. 27. A Bud. Tud. jelentése szerint ő felsége — Lukács László előterjesztésére Jankovich Béla államtit kárt vallás- és közoktatásügyi miniszterre nevezte ki. A kinevezés a hivatalos lap holnapi számában jelenik meg.

Serényi marad.

BUDAPEST, febr. 27. A Serényi Béla lemondásáról elterjedt híreket hivatalosan megcáfolják. Serényi mindenben szolidaris Lukácssal.

Andrássy Dénes meghalt.

BUDAPEST, febr. 27. Mint Palermo-ból jelentik, Andrássy Dénes gróf főrendiházi tag, aki üdülni ment Olaszországba, tegnap ott 74 éves korában meghalt.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, febr. 27. A képviselőház ma délelőce ülést tartott. Ezt megelőzően a folyosón volt élénk élet, ahol a képviselők tárgyalták az eseményeket. Általában derűs jókedv uralkodott. Lukács László körül nagy gyűrű képződött; valaki aposztrofálta a miniszterelnököt:

— Kegyelmes uram, hát mi sohasem halunk meg?

— Soha! — felelte Lukács. Erre most kevesebb lehet ellenségeink reménye, mint valaha. De ugy látom, hogy akkor mi talpfából állítatunk szobrot. Ugyis olyan sok a korhadt talpfa Magyarországon. A munkapártban nincs is hajlandóság a meg halásra.

Valaki felemlítette, hogy az ellenzék ma be akar jönni és a folyosón egy kőből készült szobrot fog elhelyezni.

— Helyes — volt a válasz. Akkor mi talpfából állítatunk szobrot. Ugyis olyan sok a korhadt talpfa Magyarországon.

Tizenegy órakor nyitotta meg az ülést Tisza István és jelentette, hogy ő felsége Zichy János gróf lemondását elfogadta és közoktatásügyi miniszterre Jankovich Bélát nevezte ki.

Ezután az alelnök-választás került sorra. 131 szavazattal Szász Károlyt választották meg.

A tömegsztrájk.

BUDAPEST, febr. 27. A szociáldemokrata párt vezetése tegnap este a Munkásotthonban értekezletet tartott és abban állapodott meg, hogy az általános sztrájkot hétfőn, március 3-án reggel megkezdik.

Ugyanezak értekezletet tartott az este a főváros vezetése is és elhatározta, hogy a kórházakban az ágyakat megszorították és mozgó mentő-örségeket állít fel.

A rendőrségen egész éjjel tanácskoztak. A kormány 50.000 katonát és csendőrt beosztott a sztrájk idejére a főváros rendelkezésére. A fővárost hat katonai kerületre osztják fel, mindegyik kap egy önálló vezetőt — egy rendőrtanácsost — aki a fegyveres erő felett rendelkezni fog. Kiszivár-

Richter cipői a legjobbak és lelegegánsabbak.

RICHTER FERENC cipésmester Fiume Corso 37, Via Municipio 2 és Abbazia Reichstrasse 39.

gott hírek szerint, hétfőn Budapesten kihirdetik az ostromállapotot.

BUDAPEST, febr. 27. A keresk. miniszter márc. 2-ára felfüggesztette a császári munkaszünetet, hogy a közönség kellőleg ellátásként néhány napra való élelmiszerrel, miután valószínű, hogy hétfőn már egy üzlet sem lesz nyitva.

BUDAPEST, febr. 27. Az általános sztrájk azon a napon kezdődik, mikor a parlament a választói javaslatot kezdi tárgyalni.

Malmok munkabeszüntetése.

BUDAPEST, febr. 27. A malomcégek képviselői tegnap este ülést tartottak, melyen elhatározták, hogy március 2-tól kezdődően két hétre beszüntetik az üzemet, azonban pedig július 1-ig hetenként csak négy napon át dolgoztatnak.

Uj lap.

BUDAPEST, febr. 27. Március 4-én új napilap indul meg Budapesten, mely mögött Vázsonyi Vilmos, Kristóffy József, a választójogi liga és a szociológiai társaság áll. Az új lap az általános, titkos és egyenlő szavazati jogért és a nemzeti kérdések igazságos megoldásáért fog küzdeni.

Josipovics miniszter marad.

BUDAPEST, febr. 27. A Budapesti Tudósító jelenti, hogy Josipovics horvát miniszter lemondásáról forgalomba hozott hírek alaptalanok.

A Romanov-ház jubileuma.

PÉTERVÁR, febr. 27. A roma novok jubileumi ünnepségére 485,990 rubelt szavazott meg. A pétervári bankok egy millió rubelt adnak ez alkalommal jótékony célra.

Elhunyt polgármester.

PÉTERVÁR, febr. 27. Szentpétervár polgármestere: Glasunow ma meghalt.

Tűz a moziban.

BRÜSSZEL, febr. 27. Tegethen (Dünkirchen mellett) község mozgósínházában tegnap este tűz ütött ki. A pánikszzerű menekülés alkalmával az 500 néző közül 3 személy halálosan és 34 súlyosan sebesült meg.

Elmaradó utazás.

BERLIN, febr. 27. Ágost Ernő cumberlandi herceg Viktoria Lujza heregnővel május 24-én tartandó esküvője miatt Vilmos császár Korfúba való utazása elmarad.

A mexikói forradalom.

NEWYORK, febr. 27. Mexikóból jelentik, hogy az agyonlőtt Madero elnök egyik testvérét, Madero Emilt, állítólag szintén elfogták és agyonlőtték a huertai csapatok. Madero Emil ellenforradalmat akart szítani szülővárosában és éppen agitálása közben fogták el.

MEXIKÓ, febr. 27. Az ország déli részére újabb csapatokat indítottak a zapatisták ellen. Zapata Emil, a zapatisták vezérének öccse Morelos állam kormányzójává kiáltotta ki magát.

A szüfrazsettek.

LONDON, febr. 27. Pankhurst asszonyt, a harcias szüfrazsettet, akit csak az a feltétellel bocsájtottak szabadon, hogy a májusban tartandó végtárgyalásig rendesen fogja magát viselni, tegnap esendháborítás miatt visszakisérték a fogházba.

Tűz a szentpétervári kikötőben.

BÉCS, febr. 27. A „Neues Wiener Tagblatt” jelenti, hogy a szentpétervári kereskedelmi kikötőben tegnapelőtt tűz keletkezett, amely tegnapig tartott és igen sok rakományt a hennők levő árukkal együtt elpusztított. Néhány tüzőlt életét veszítette.

A béketárgyalások.

BÉCS, febr. 27. Jól informált helyen tudni vélik, hogy Bulgária és Törökország között a jövő héten megkezdődnek a hivatalos béketárgyalások.

A román-bolgár viszály.

BUKAREST, febr. 27. Majdnem egészen bizonyos, hogy a hatalmak Ausztria-Magyarországot és Oroszországot fogják megbízni azzal, hogy nevükben a közvetítést Románia és Bulgária közt keresztülvigyük és hogy az erre vonatkozó konferencia helyéül Pétervárt választják.

LONDON, febr. 27. A reünio holnapi ülése első sorban a Románia és Bulgária közti közvetítéssel fog foglalkozni és csak, ha ideje marad rá, fogja az albán-kérdést tárgyalni.

Pasics nem megy Bécsbe.

BELGRÁD, febr. 27. Az a híresztelés, hogy Pasics szerb miniszterelnök Bécsbe megy, hogy Berchtold gróf közös külügyminiszterrel a fennálló ellentéteket elintézzék, nem felel meg a valóságnak. A kormányhoz közelálló „Balkán” ma kijelenti, hogy Pasicsnak nincs szándékában Bécsbe menni.

A monarkia és Oroszország.

LONDON, febr. 27. Itteni, egyébként jól értesült körökben nem hiszik, hogy a holnapi nagykövetségi konferencia megoldást hozzon az osztrák-magyar-orosz ellentétek dolgában Albániát illetően. Még sokáig fog tartani, míg az eltérések elsimulnak. A holnapi konferencia csak a mediáció ügyével fog foglalkozni Románia és Bulgária között.

Nagykövetek tanácskozása.

BÉCS, febr. 27. Tegnap a nagykövetek rögtönzött ülést tartottak, melyen a drinápolyi idegenek ügyével és a román-bolgár viszálylyal foglalkoztak. Holnap újra gyűlést tartanak. Az albán határ kérdését csak akkor fogják tárgyalni, ha Ausztria-Magyarország és Oroszország leszerelése befejezést nyer.

Montenegrói kosár — Bécsnek.

BÉCS, febr. 27. Miután olyan jelentések érkeztek, hogy a Szkutarinál lefolyt harcok következtében Montenegróban nagy szükség van orvosokra és ápolókra, osztrák részről egy egészségügyi csapat kiküldését ajánlották fel a montenegrói kormánynak. Ezt az ajánlatot a montenegrói kormány visszautasította és a visszautasítást azzal indokolta, hogy Montenegró minden szükségességgel ugyis bőven el van látva. Ez az indoklás azonban kirívó ellentétben áll azokkal a közlésekkel, amelyeket Montenegróból érkező utazók tesznek, de ellentétben áll a montenegrói kormány magatartásával is, amely külön felhívásban és nemzeti rokonérzésükre való hivatkozással fordult a dalmáciai orvosokhoz, hogy jöjjenek segítségükre. Ebben a felhívásban csaknem a kétségbeesés hangján vázolta a montenegrói kormány az orvoshiány rettentő következményeit. Így hát a felajánlott segítség visszautasítása igen furesán fest és a visszautasításnak egészen más oka lehet, mint, a mit a montenegrói kormány felhozott.

Az albán tisztek hazá mennek.

BÉCS, febr. 27. A Politische Korrespondenz konstantinápolyi híradása szerint az albán tisztek egy idő óta kiválnak a török hadseregéből, hogy hazájukba visszatérve, ennek szolgálatába álljanak. Azt híresztelték, hogy ezek a tisztek továbbra is a török kormány zsoldjában állanak s azért mennek Albániába, hogy propagandát csináljanak annak érdekében, hogy az albánok maradjanak meg a török zászló alatt. Ez az állítás azonban teljességgel alaptalan, s azt akar-

ja elérni, hogy Albániában bizalmatlansággal fogadják a hazatérő tiszteket.

Szkutari koll.

LONDON, febr. 27. A Londonban maradt montenegrói delegátus azt mondta a *Matin* tudósítójának, hogy Szkutari bírása Montenegróra nézve életkérdés. Akárhogy döntsének a hatalmak, Montenegro nem fog lemondani ősi jogairól.

Török sebesültek.

KONSTANTINÁPOLY, febr. 27. Tegnap egy hajó 457 sebesültet hozott ide Galipoliból. Csatlódszából 36 sebesültet hoztak.

A hadisarc.

BELGRÁD, febr. 27. Irányadó szerb körökben kijelentik, hogy a hadikárpótlás, amely a londoni béketárgyalásokon Törökországra nézve kedvező módon lett volna megoldható, most már egyik főfeltétele lesz a békekötésnek, minthogy a szövetségesek, különösen a rájuk kényszerített második háború miatt ragaszkodni fognak a hadiköltségek megtérítéséhez. Hogy azonban Törökország hitelezői meg ne károsodjanak, a szövetségesek át fogják venni a török állam adósságok egy részét.

Sukri pasa távirata.

KONSTANTINÁPOLY, febr. 27. Drinápolyi hős védelmezője szikratáviratban jelentette, hogy serege kitartóan folytatja az ellenállást és a városban levő idegenek biztonságban vannak. Husz osztrák és harminc német alattvaló rekedt Drinápolyban. Az idegen konzuloknak és magánosoknak meg van engedve, hogy a dróttalan távirót magán közleményekre használhassák konstantinápolyi hozzátartozóikhoz, de csak hatvan szónyi terjedelemben és akkor, ha a katonai hatóságnak nincs rá szüksége.

Szkutari nem lesz Montenegróé.

CETINJE, febr. 27. Potapov orosz katonai meghatalmazott, aki Pétervárról rövid tartózkodás után ide visszatért, hosszabb beszélgetést folytatott Miklós királylyal. A király sajátkezű levele, amelyet Potapov adott át a cárnak, úgy látszik, nem járt eredménnyel, amennyiben Oroszország Skutari miatt nem hajlandó kockáztatni a békét. Ami pedig a skutarii tavat és környékét illeti, ez legnagyobbbrészt muzulmán magánvagyon és a megváltás nehézséget okozna, a kisajátítás meg éppen ki volna zárva.

A meghülés következményeit

sokkal könnyebben viseljük el, ha egy ideig Scott féle Emulsiót szedünk és ezáltal a testet állandóan új erőhöz juttatjuk. A Scott féle Emulsió hatása oly kipróbált és elismert, hogy sokan felnőttek epagy, mint gyermekek rendszeresen szedik a meghűléssel fenyegető időben, vagy a hidegebb időszak beállta előtt, hogy a meghülésnek elejét vegyék. A test ellenálló képessége ezáltal rendkívül fokozódik, ami különösen gyengébb szervezettel embereknél, akik különben minden időjárásváltozásnál hűlésekkel bajlódhatnak, kívánatos hatás.

A legtisztább és leghatékonyabb alkatrészekből készült és a különleges Scott féle eljárás által élvezhető és jóízűvé tett Scott féle Emulsió megbízható és alkalmas szer az egészségnek tartós és gyors megerősítésére.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszerárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű bélyeget küld Scott és Bowne G.m.b.H. címére Wien, VII, akkor egy gyógyszerár utján próbándógot küldünk.

Utazó képviselő felvétetik, azonnal egy elsőrangú bevezetett fűzőműtermhez,

magas provizio

mellett.

A magyar és német nyelv szükséges. Felvilágosítást ad:

MAX POLLATSCHKEK
Bodenbach.

Legujabb!

Az ipolysági választás.

IPOLYSÁG, febr. 27. Jankovich Béla közoktatásügyi államtitkárrá történt kinevezésekor lemondott az ipolysági mandátumról. A kerületben mára irták ki a képviselőválasztást, amelynek két jelöltje Jankovich Béla munkapárti és Beniczky Ödön néppárti, mint az egyesült ellenzék jelöltje. A választás előtt heves korteskedés folyt már napok óta mindkét részről. A vármegyei hivatalnokok munkapárti képviselők kíséretében jártak a községekben. Palojtán, amely majdnem teljesen Beniczky párti, Sztranyovszky Sándor, a balassagyarmati kerület munkapárti képviselője Soóky Béla szolgabíróval együtt igyekezett a választókat Jankovichnak megszerezni, majd mikor kísérletei sikertelenek maradtak, kocsikat akart fogadni a szomszéd községekben néhány választó elszállítására. A kocsikat azonban a parasztleányok nem engedték elvinni. Sztranyovszky erőszakoskodni kezdett velük és egy legényt le akart húzni a bakról, mire az pofon ütötte. A képviselő revolverével rálőtt és megsebesítette. Erre valamennyien rávetették magukat a képviselőre és a szolgabíróra és farudakkal megvasdorongokkal úgy összeverték őket, hogy Soókyt be kellett szállítani a balassagyarmati kórházba. Sztranyovszky atyjának, a balassagyarmati közjegyzőnek a lakásán ápolják.

Ipolyságon mar eggel kezdődött a választási aktus. A balassagyarmati csendőrszárny a katonasággal együtt tartja fenn a rendet. A szavazatok aránya a következő:

11 óraker:

Jankovich: 260

Beniczky: 42

12 óraker:

Jankovich: 313

Beniczky: 87

A választás folyik.

A ferencvárosi választás.

BUDAPEST, febr. 27. Ma van a Jankabffy Ferenc elhunytával megüresedett budapest-ferencvárosi kerület képviselői állásának a betöltése. A jelöltek: Springer Ferenc függetlenségi, Helvey Tivadar hatvanhetes pártönkivüli és Nagy György köztársasági párti. Az arány 12 óraker ez volt:

Springer: 345

Helvey: 383

Nagy György: 12.

Zichy a munkapártban marad.

BUDAPEST, febr. 27. „Az Est“ munkatársa ma beszélgetést folytatott Zichy János gróf lemondott kultuszminiszterrel, aki úgy nyilatkozott, nem szándéka a pártot szétrobbantani, csak a lelkét akarta egy lidérenyomástól megmenteni. Ezért benn marad tovább is a munkapártban.

A párisi ítélet.

PARIS, febr. 27. Az automobilos banditák ügyében ma hajnali 4 óraker volt az ítélethirdetés. Négyet halálra, kettőt életfogytiglani, a többi 5-2 évi börtönre ítélték.

Kopott vagy kifakult angol bőrbútor bármely színre újra átfestek. Szintartósságért kezeskedem. **EISLER S.** kárpitos
Via Aless. Volta 4. Telef. 959.

TŐZSDE.

	Feb. 26 zárlat	Mai árf. 1/2 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	824.—	825.25
Osztrák hitelrészvény	630.50	633.—
4%-os koronajáradék	83.60	83.70
Osztr.-magy. államvasút	708.50	710.—
Jelzálogbank	434.—	436.—
Lezámitóbank	517.50	519.—
Hazai Bank	280.50	282.—
Magyar Bank és Keresk. R-T.	568.—	571.—
Rimamurányi	716.50	715.—
Salgótarjáni	775.—	778.—
Közuti Vasút	675.75	679.—
Városi Villamos	373.50	375.—
Adria	522.—	—
Déli Vasút	114.—	—
Magyar Cukoripar	2810.—	—
Rizagyár	3850.—	—
Budapesti Gabonátőzsde. (100 kilogrammosként.)		
Búza áprilisra	11.49	11.79
Búza októberre	12.12	12.14
Rozs 1913 áprilisra	9.75	9.74
Rozs októberre	9.64	9.68
Tengeri májusra	7.51	7.57
Tengeri júliusra	7.73	7.82
Zab áprilisra	9.67	9.92
Zab októberre	8.67	8.70
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	631.50	633.—
Magyar hitelrészvény	822.—	826.—
Osztrák magyar államvasút	707.50	708.—
Déli Vasút	113.50	115.—
Alpesi	1037.—	1035.—
Skoda	821.50	818.—
Osztr. koronajár.	84.15	—

Fiumei és triezti értékek:

	Logoróbbi kúrok állagár.
Fiumei 4%-os kölcsonköt.	92.—
Banca Fiumana	600.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	ex 295.—
Fiumei Népbank	110.—
Litorale Bank és Takaréksz. Susák	240.—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—
„Indeficienter“ tengerhajóz.	500.—
Magyar-Horvát Gőzhajótar.	1450.—
Magyar-Horvát Szabadhajónás	1195.—
Orient tengerhajózási társ.	1505.—
Alt. Pergami r. t.	2260.—
Magyar Olajgyár	202.—
Austro-Americana	264.—
Navigazione Libera Triest	642.—
Osztrák Lloyd	529.—
Stabilimento Tecnico	9700.—
Ampeloa Szeszpároló Rt.	408.—
I. Triezti Rizsgyár	902.—
„Kerka“ dalmát vízművek r. t.	390.—
Spalato Portland Cement	406.—
Assicurazioni Generali	800.—
Riunione Adriatica	3700.—

ERTESITÉS.

Tisztelettel értesítem nagyrabecsült rendelőmet, hogy tanulmányutamról megérkeztem, magammal hozván a legdivatosabb angol- és francia szövet-mintákat. Ezekkel a legkényesebb igényeknek is meg tudok felelni. Kívánságra a mintákat házaknál is készséggel bemutatom.

Nagyrabecsült rendelőim szives pártfogását kérve, maradok teljes tisztelettel

Juhász Pál, férfi-szabó

Via A. Manzoni 3. szám I. emelet.

Uj házban

tág üzlethelyiségek kiadók. Az állomás közelében lévén, irodának, üzletnek, raktárnak nagyon alkalmasak. I. Dubravčić Via Petrarca 6. a dohánygyár mögött.

Magyar anyanyelvű

irodai hivatalnoknő,

ki a gyors- és gépirásban jártas, szerény feltételek mellett állást keres Fiumében.

Cím a kiadóhivatalban.

APOLLO SZÍNHÁZ

Igazgató: TROPFAUER ÁRMIN
Via Alessandro Volta 6 (A De la Ville és az Imperiál szálló közötti utcában).

Február 15-étől 28-ig
naponta este fél kilenc óraker.

Szenzációs műsor

Várdi Emil Jackson Hansi
Ovard e Sonote Ermont-Carrozzi

Előadás után kabaré
szabad bemenettel.

„Margherita“ mozgó

Via Alessandro Manzoni 3

Hetenként háromszor

uj, fényes műsor!

Nattich Henrik

Fiume, Corso 35.

Nagy raktár mindennemű órákban, érsztő, ingaórák, precíziós krónométerórák és láncokban jutányos áron, jőállás mellett. — Saját javítóműhely.

LEDERER PENZIO ABBAZIA

Habsburg villa és Park szálló.

120 szoba. Lift. Fürdők a házban. Villanyvilágítás. Arnyas kert. Gyönyörű kiltás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák“ szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia“ szálló

Via Edm. De Amicis 4.

Mindkét szállóban kitünő konyha és arnyas kertek. Fajborok és valódi

Tulajdonos
Ederer-Burger Gyula.

KÖZGAZDASÁG.

Vámszedés a hódított Balkán területeken. A belgrádi cs. és kir. követség közli, hogy a szerbek részéről megszállott török vidékekre behozott áruk csak a török 11 százalékos értékvám alá esnek, akár Belgrádon át a zibefü, akár Szalonikin át a gevelini vámhivatalon keresztül kerülnek behozatalra. Más illetékeket, mint egyedárusítási díjat, fogyasztási adót stb. a szerb királyi hatóságok az általuk megszállott török területeken már nem szednek be, mióta megállapították, hogy az ilyenek beszedése nemzetközi jog szerint nem engedhető meg.

Magyar cukor az angol piacokon. A cukor világpiacain az utolsó napokban fordulat következett be, minthogy az árak, amelyek az ideai campagneban, dacára az összes cukrfogyasztó piacokon mutatkozó rendkívüli keresletnek, nagyjában ugyanazon az alacsony színvonalon maradtak, most újabbban meglehetősen javultak. Az angol fogyasztók ugyanis, akik a kontinentális piacokon bizonyos tartózkodás észlelték, kiléptek eddigi rezerváltságukból, vásárlóként léptek föl és igen jelentékeny mennyiségű magyar származású árut vásároltak. Ez a körülmény, valamint az a hír, hogy a kubai termés nem felel meg a várakozásoknak, a hamburgi tőzsdén egyszerre megszárdította az árakat, amelyek a májusi határidőben 10 márka 5 pfennigre szöktek föl. Ezt a fordulatot egyelőre nem lehet irányadónak tekinteni, mivel a jelenlegi statisztikai helyzet még nem igazolja az árak feljavulásának jogosságát. A látható világméretű jelentékenyen nagyobbak, mint a múlt év hasonló időszakában konstans mennyiségek, aminek hozzájárul még az is, hogy a kubai termés is meg fogja haladni a tavalyi eredményt. Az áralakulásra vonatkozó prognosztikont ma még nem lehet megállapítani, mivel egyrészt a fogyasztás növekedése, másrészt pedig a cukorrépa területek változása, valamint végül a vetések mai állása is nagy befolyással lehet a jégyszerekre. A mai helyzet mindazonáltal némileg indokolja a cukorárak lassu és mérsékelt emelkedését.

Hajógyári üzem beszüntetése Génuában. Szállítók, vállalkozók és gyárosok nálunk is egyre panaszkodnak, hogy a közszállítások céljaira letett óvadékot s az egyes hatóságoktól akár a szállításért, akár a végzett munkáért esedékes követeléseket sokáig és csak nagynehezen kapják meg. A Magánügynökök Országos Szövetsége díszes buzgalommal igyekszik ennek az anomáliának megszüntetésére s ha munkájának van is némi eredménye, még mindig akad bőven ezen a téren is fölpanaszolni való. Ugy látszik azonban, hogy nemcsak nálunk, hanem máshol is hasonló hajók vannak. Ezt bizonyítja az a génuai híradás, hogy az Ansaldo Anstrony és társa hajógyári cég sanpierdarenai, cornylanoi és sestripontei gyárainak üzemét, amely hét ezer munkást foglalkoztatott, megszüntette mert az olasz kormány a gyár követelésének kifizetését folyton halasztgatja.

Felszámoló olasz hajóstársaság. Az olasz Puglia tengerhajózási részvénytársaság, amely az albániai és olasz kikötők között tartott feun járatokat, fel fog számolni.

Egy étkezde, vezetési hiánya miatt azonnal eladó.

Cím a kiadóhivatalban

VENEZIA

HOTEL PENSION VENIER

San Marco Ponte Goldoni. Szobák 2 1/2 lírától, teljes ellátás napi 8 lírától feljebb. Német kiszolgálás.

Igyék naponta 1—2 palaczk
Dupla-malátasört

de Szent István védjegyű, mert ez a legelső, a valódi.

A sörparban korszakot alkotó a „Kőbányai Polgári Söröződe” ezen világhírű söre, amelyet ma már minden országban utánoznak. Nemcsak a legélvezetesebb títító ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség-, étvágy hiány-, vérszegénység-, álmatlanság-, tüdő- és gyomorbetegségeknél; igen ajánlandó lábbadozó betegeknek és szoptató nőknek is.

Ajánlja: Noorden tanár Bécsben; Korányi tanár Budapesten; Glax tanár Abbáziában és számos más szaktekintély.

Kapható:

Frisztöltésű palaczkokban minden fűszer és csemege kereskedésben. Frissen csapról kimerve minden előkelő étteremben.

Előkelő életbiztosító társaság

keres az olasz és esetleg horvát nyelvben is jártas, megbízható s megfelelő ismeretkörrökkel rendelkező

ÜZLETSZERZŐKET

fix fizetés és jutalék mellett.

Ajánlatok „Biztos existencia” jellegű alatt a kiadóhivatalba küldendők.

Magyar borok!

Ajánlok kitűnő visontai és mátrahegyaljai **fehér rizling** és **vörös borokat**, szavatolt természetes tiszta minőségben, literjét 80 fillérért, avagy házhoz szállítva, fogyasztási adóval együtt 1 koronáért,

PAUK ÖDÖN - FIUME, Riva Szápáry 16.

Le:kisebb vétel 30 liter. Mintát ingyen.

KIADÓ LAKÁS

4 szobás lakás, balkonnal, fürdő szoba, éleskamra, padlás villanyvilágítás és minden modern kényelemmel, a város központján, azonnal kiadó. Megtekinthető naponta d. u. 2—4 ig. Via Gius. Parini 4 III. em. 5 sz. ajtó (A „Seccessio” kávéház fölött.)

Riemencsics Károly

Telefon 951. FIUME Corso 12. sz. Vasutdijszabási és szállítási iroda (Alapított 1892).

Elvállal mindennemű helyi és tengeri szállításokat előnyös feltételek mellett. Fuvarlevé-felőlvizsgálat és díjkülömbözések visszkérésre

Magyar-Horvát tengeri Gőzhajózási R.-T., Fiume.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás ezek közül hetenként 4 gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa), Castelnovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra. Cattaróik csak 24 óra

Fiume-Venezia: hetenként 3—6 gyors-hajóösszeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2—3 gyors-hajóösszeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként egy járat oda és vissza.

Ezen gőzösköz közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyisint Veneziában és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb.

Fiume-Corfú-Patras kétszer havonként.

A gőzhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás mindegyikével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt az igazgatóság és a m. kir. államvasutak városi menetjegyirodája.

Fiumei első magyar rizshántoló- sé rizskeményítőgyár részv. -társaság.

FIUME.

Különlegesség
FÉNYKEMÉNYÍTŐ
táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkeskedik.

VELENCE

Bonvecchiati szálló

a Szt. Márk-tér közelében. Villanyvilágítás, lift, gőzfűtés, fürdők, nagy étterem.

— Teljes penzió napi 10 líráért. —

Magyar vendéglő
FIUME

Riva Szápáry 6. Telefon 11-49 szám. Elismert kitűnő magyar konyha. Tisztán kezelt fajborok. Állandóan frissen csapolt kőbányai sör.

Minden magyar itt találkozik!
Tengerre nyíló szobák olcsó áron.

„A TENGERPART” telefon sz. 229.

33 óceánjáró

33 óceánjáró

Austro Americana - Trieszt.

Rendes személy- és áru forgalom, Észak- és Dél-Amerika, Görögország, Olaszország, Délafrika és Spanyolország felé.

Személyszállítás Triesztből-Newyorkba:
Eugenia gőzessel február 1-én; Oceania gőzessel február 8-án; Alice gőzessel február 22-én.

Teherszállítás Triesztből-Philadelphiába:
Erodiade gőzessel február 15-én; Federien gőzessel február 20-án; Marianne gőzessel február 29-én.

Teherszállítás Trieszt-Havanna-Neworleansba.

Alberta gőzessel február 25 vagy 28-án Patras, Almeira, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo és Buenos Ayresbe Atlanta személyszállító gőzessel február 12-én; Francesca személyszállító gőzessel február 20-án.

Nápoly, Barcellona, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo és Buenos-Ayresbe; Laura szem. száll. gőzös febr. 13-án.

Közelebbi felvilágosításokkal az igazgatóság Triesztben, Via Molino piccolo 2, szolgál.

ETTEREM
LUSSINGRANDE.
NARODNI DOM

Villásreggeli, ebéd vacsora. Nagyon olcsó árak, frissen csapolt sör.

HOTEL LIBURNIA

közvetlen a kikötőnél. - Elegánsan berendezett, tengerre nyíló szobák. Olcsó penzió. Egész éven át nyitva. Café-restaurant a házban saját kezelésben.

„Commercio“ kávéház

- Fiume, Piazza del Commercio 4 -
Ujonnán berendezve.
Kitűnő kávéházi italok - Éjjel nyitva.
Naponta éjjeli 2 óráig elsőrendű bácskai tamburás hangverseny.

Wetzler Testvérek azelőtt Gondrand Testvérek,
Nemzetközi Szállító Rt. fiókja Trieszt.

A legmegfelelőbb gyűjtőforgalom, különösen élelmiszereknek, Trieszttől Bécsig. Közvetlen fuvardíjtelek magyar és dalmát kikötőkből Bécsbe.

Fiatalkor magyar szolgát

40-50 korona havi fizetéssel felvesz „A Tengerpart“ kiadóhivatala.

Kawa-Santal-Kapszulák kitűnő szer húgyvesztés ellen. Meglepően gyors hatás. 1 doboz ára 3 korona.

Dr. Bojta-Injekció ezzel egyidejűleg használva. Orvosilag ajánlva. 1 üveg 1 kor. 60 fill.; ehhez egy fecskendező férfiáknak vagy nőknek 1 kor. 50 fill. Eredményért kezesség.

Universal-Fluid felülmúlhatatlan hatása testszagátásoknál, reuma-, csúzfaj-, fogfájásnál és bőrvizketegségnek. 1 próba üvegcse 40 fill. 1 nagy üveg 1 kor. 50 fill.

SKRIBANEK K. M. gyógyszerháza a „Kereszt“-hez,
Temesvár, Erzsébetváros, XIV., Hunyadi-ut 30.
Viszontelárusítók jól fizetve.

LINOLEUM
!! RITKA ALKALOM !!

Uj küldemény érkezett Linoleum-szőnyegekbe bordűrrel és fémsarokkal,

150x200 nagyság	K	8.50 darabja
200x250	K	14.—
200x300	K	17.—

Viaszkosvászon

78 cm. magas méterenként	Kor.	1.70
110 cm. magas méterenként	Kor.	2.10
115 cm. magas méterenként	Kor.	2.50

Linoleum futók

67 cm. magas méterenként	Kor.	1.60
90 cm. magas méterenként	Kor.	1.10
100 cm. magas méterenként	Kor.	2.50

Linoleum, fürdő-, kálo- és ebédszobák lefedésére m²-kint Kor. 2.50.

Padiók lefedését saját munkásaink által vállaljuk. Költségvetés ingyen és bérmentve.

Haas Leopold - Fiume
CORSO 6.

Ha egészségét félti

„ADRI“

savanyu vizet igyék.

mely igen olcsó és kristálytisza. Bakteriamentes magas hegyi forrásvíz. Természetes szénssavval telítve fertőző betegségeknek, étvágyzavaroknál és emésztési nehézségeknél igen hasznos ital. Borskeverve kellemes ídítő hatása.

Mindenhol kapható!

Tőltőtelep ABBAZIA Friedrichskof.

LUSSINGRANDE egyetlen

magyar háza

Café-Restaurant Szalay

Igen olcsó árak. Billiárd. Különböző hírlapok. Különlegesség: Müncheni Hofbräu.

ROSENBERGER B.

és Testvére butorrktára

Fiume Corso 34 (Struppi ház) Telef. 504.

SCHÖNL. — Szépség és hajápolási terme — SCHÖNL.

Via Garibaldi 12. II. em.

A legújabb módszer szerint arc- kéz- láb- ápolás (manicur, pedicur) villanyos arcmasszás (vibrations massage) szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Amerikai rendszerű, szájpaddás nélküli
műfogakat

és fogsorokat kautschukból, aranyból és platinából, aranyhidakat és fogkoronákat készítenek, valamint 2-3 óra alatt mindennemű javítást eszközöl. Gyors és szolid kivitel. TOPICS MILAN, fogtechnikus.

Fiume, Via del Porto 8., II.

Hotel Slatina, Abbazia

A Slatina-fürdővel szemben a katonai gyógyház mellett. Előkelő családi ház. Szobák ellátással s anélkül, nagy étterem, kert, magyar és francia konyha. Villanyvilágítás. Mérsékelt árak.

Telefon 101. Tulajd. Lackner Fanny.